

Metotrexatbehandling

Effekt

Metotrexat (MTX) är ett kraftigt inflammationshämmande och cytostatiskt läkemedel med **god effekt vid inflammatoriska lungsjukdomar.**

Läkemedlets fulla effekt brukar nås efter 2–3 månader vilket gör att man många gånger behöver ta kortison parallellt innan effekten sätter in. Normalt görs en utvärdering av behandlingseffekten efter sex månader. Har man god effekt av medicineringen kan denna fortsätta i flera år.

Preparat och dosering

Tablett 2,5 mg, 7,5 mg eller 10 mg.

Vanligen ligger behandlingsintervallet på 15-20 mg per vecka.

Normal startdos är 5-10 mg/vecka.

Metotrexat tas i endos en gång per vecka på avsatt behandlingsdag.

Dagen efter tas tillskott en tablett av Folat 5 mg.

Biverkningar

Biverkningar delas in i de du själv kan känna av och de vi kan mäta i blodprover. De **vanligaste biverkningarna** är lättare magbesvär såsom illamående och diarré i samband med tablettintaget.

Nedanstående är SÄLLSYNTA biverkningar men bra att känna till:

- **Mag-tarm kanal** Blåsor och irritation i munnen.
- **Hud** Hudutslag och klåda, lättare håravfall.
- **Lever** Påverkan med förhöjda leverenzymmer.
- **Lungor** Torrhosta, feber, andnöd. Avbryt då behandlingen och kontakta mottagningen.
- **Blod** Minskat antal vita och röda blodkroppar samt trombocyter (blodplättar).

Du skall inte använda Metotrexat vid:

- Allvarlig lever- eller njursjukdom.
- Vid svåra infektioner.
- Vid hög alkoholkonsumtion. Alkohol bör ALDRIG intas samma dag som metotrexat.

- Metotrexat ska sättas ut 3 månader före planerad graviditet och får inte heller tas vid amning. Även män bör göra uppehåll 3 månader före planerad graviditet.
- Uppehåll ska göras i samband med antibiotikabehandling.
- Uppehåll görs också vid större operationer. Kontakta gärna mottagningen om det blir aktuellt.
- Vid andra sjukvårdskontakter tala om att du behandlas med Methotrexate.

Graviditet och Amning

Metotrexat är fosterskadande och ska inte användas under graviditet.

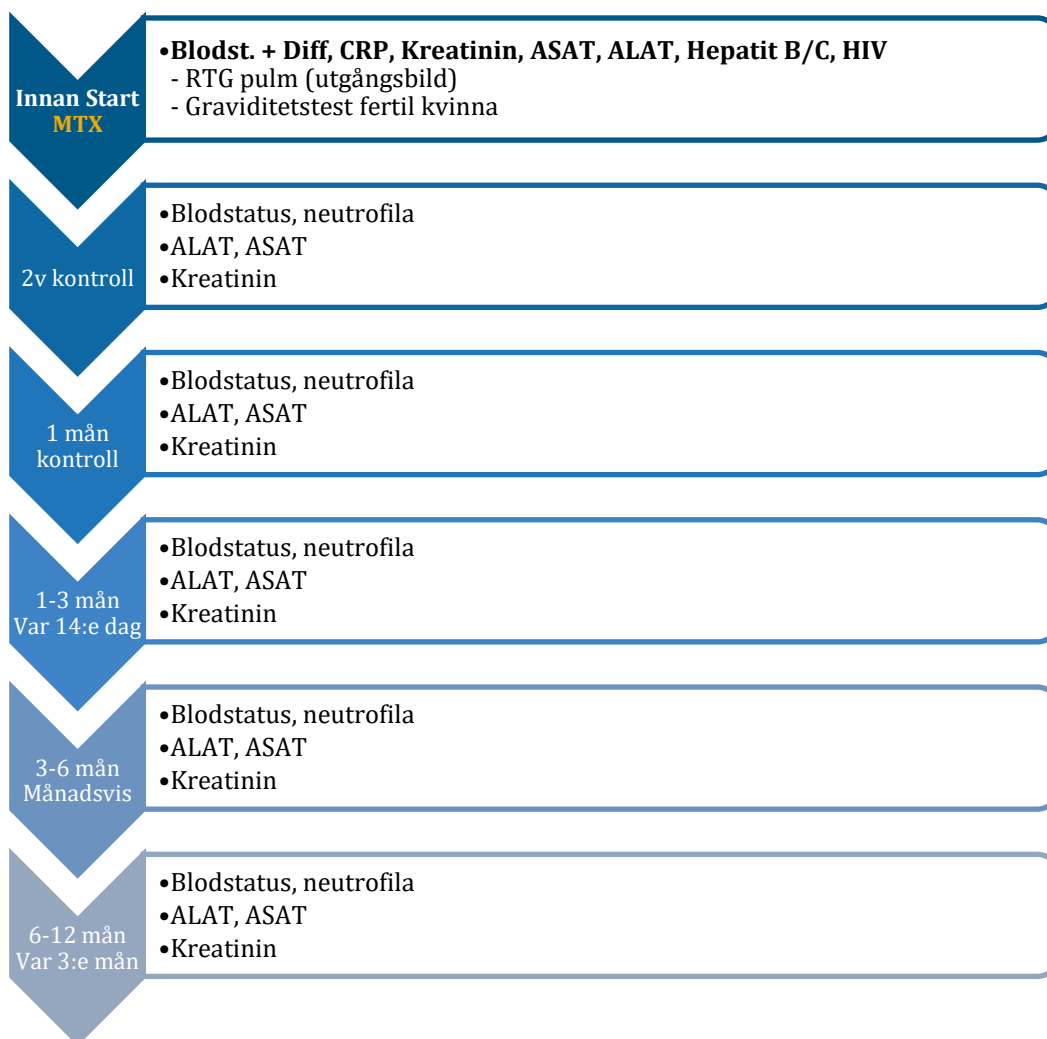
Vaccin

De flesta vaccinationer går bra men inte alla. Du kan få rådet att vaccinera dig innan start av läkemedlet. Influensavaccin, COVID-19 vaccin och vaccin mot lunginflammation rekommenderas generellt vid inflammatorisk lungsjukdom. Kostnaden står patienten själv stå för och vaccinationer ges alltid via vårdcentralen.

Provtagning

Före insättning kontrolleras inflammations prover (CRP), blodbild (Hb, LPK, TPK), leverprov (ALAT/ALAT) och njurfunktionsprov (Krea). Du provtas även för virussjukdomarna Hepatit och HIV och behöver göra en lungröntgen som utgångsbild för framtiden. Fertila kvinnor behöver lämna ett graviditetstest.

Därefter följs blodvärden i intervall som successivt glesas ut, se nedan schema.

Vart vänder jag mig om jag har frågor eller behöver ändra/avboka tid?

Lungmottagningen telefon: 010-4354850

Måndag - torsdag klockan 06:00 – 10:00, Fredag klockan 06:00 – 09:00

Medicinska frågor: knappval 2

Tid- och bokningsfrågor: knappval 5